

Politisk udspil fra

LEDERNE

Nye veje til en målrettet uddannelsesindsats

Lederne har ti konkrete forslag til at styrke opkvalificering- og uddannelsesindsatsen under og efter COVID-19

Indhold

Indhold	2
Forslag 1 Suspendér kravet om deltagerbetaling	6
Forslag 2 SVU bør udbredes til en bredere målgruppe af beskæftigede	8
Forslag 3 Udvikling af korte uddannelsesforløb	10
Forslag 4 Videreudvikle voksenuddannelse.dk og informér om mulighederne for videregående efteruddannelse	12
Forslag 5 Målet trepartsindsatsen til konsekvenser af COVID-19 på arbejdsmarkedet	14
Forslag 6 Styrket opkvalificering af ledige skal være målrettet virksomhedernes behov	16
Forslag 7 Der udvikles et særligt redskab for kompetenceafklaring målrettet jobfunktioner	18
Forslag 8 Afskaf gebyr for realkompetencevurdering for ledige og beskæftigede	20
Forslag 9 Jobkvalificeringsordningen forbedres	22
Forslag 10 Forbedring af voksenlærlingeordningen for faglærte ledige	24

Veje til en målrettet uddannelsesindsats

Den aktuelle COVID-19 krise betyder desværre en markant stigning i ledigheden. Den nuværende ekstraordinære situation øger derfor behovet for at forenkle og styrke uddannelses- og opkvalificeringsindsatsen rettet mod både ledige og beskæftigede. Det er dog vigtigt at fastholde grundprincippet i den nuværende beskæftigelsesindsats, hvor ledige, der har relevante kompetencer, hurtigst muligt kommer i job.

Under den aktuelle krise bør en øget opkvalificeringsindsats fokusere på, at ledige, der ikke har kompetencer til at få et job hurtigt og effektivt, opkvalificeres. I Danmark har vi en stærk tradition for at vedligeholde arbejdsstyrkens kompetencer gennem VEU-systemet. Denne stærke efteruddannelsesindsats forventer vi fortsætter, når samfundet igen åbnes, og vi er på den anden side af krisen. Der er dog et helt ekstraordinært behov for i en afgrænset periode at styrke efteruddannelsesindsatsen for beskæftigede, så virksomhederne er godt rustet til tiden efter krisen.

Lederne foreslår derfor følgende ti initiativer til at styrke uddannelses- og opkvalificeringsindsatsen.

Forslag 1

Suspendér kravet om
deltagerbetaling

Forslag 1

Lederne foreslår, at alle ansatte og selvstændige kan deltage i dele af den offentlige voksen- og efteruddannelse (AMU, akademi og diplomuddannelse) uden krav om deltagerbetaling gældende frem til 1. januar 2021.

Forslaget gælder også for hjemsendte ansatte frem til 1. januar 2021. Hjemsendte kan deltage i voksen- og efteruddannelse tilrettelagt som fuldtidsuddannelse i hjemsendelsesperioden og på deltid uden for arbejdstid, når hjemsendelsesperioden er overstået.

Begrundelse

Under COVID-19 krisen har mange virksomheder været hårdt ramt af den efterfølgende økonomiske krise, og hjælpepakker har holdt hånden under virksomheder med henblik på at undgå fyringer og konkurser. For at ruste virksomhederne til tiden efter krisen bør ansatte i en begrænset periode opkvalificeres og efteruddannes på fleksible vilkår målrettet virksomhedens fremtidige behov uden udgifter for virksomhederne.

Forslag 2

SVU bør udbredes til en bredere målgruppe af beskæftigede

SVU til videregående voksenuddannelse bør udbredes, så det omfatter en bredere målgruppe. I dag er alene ansatte, der ikke har en videregående uddannelse, berettiget til SVU. Samtidig bør SVU-satsen i resten af 2020 hæves fra det nuværende 60 % til 100 % af højeste dagpengeindsats.

Konkret foreslår Lederne, at målgruppen for SVU på videregående voksenuddannelser udvides til også at omfatte medarbejdere med videregående uddannelser.

Endelig skal kravet om, at det kun er uddannelser tilrettelagt som heltidsuddannelser, der er berettiget til SVU, fjernes. Uddannelser bør tilrettelægges efter arbejdspladsens behov og være fleksibelt, bl.a. i forhold til at benytte online kompetenceudvikling.

Begrundelse

COVID-19 krisen rammer alle typer virksomheder og ansatte i den private sektor. Det er målet, at et forbedret tilskudsniveau til videregående voksenuddannelse og en udvidet målgruppe vil være en vigtig faktor for at fastholde ansatte i deres nuværende eller nye jobfunktion som følge af COVID-19 krisen. Antallet af støtteberettigede personer til videregående voksenuddannelse er i perioden fra 2013 til 2018 faldet fra 21.000 årstuderende til 4.000 årstuderende. Den samlede aktivitet er dog ikke faldet markant i perioden, hvor virksomhederne formodes i højere grad selv at have finansieret de ansattes kompetenceudvikling. Med en presset økonomi i virksomhederne som følge af COVID-19 vil en midlertidig ændring i tilskudssystemet være med til at sikre den nødvendige aktivitet på de videregående voksenuddannelser med henblik på at fastholde ansatte i deres beskæftigelse.

Forslag 3

Udvikling af korte uddannelsesforløb
målrettet teknologiudsatte brancher
og brancher med ekstraordinære
behov for omskoling

Forslag 3

Lederne foreslår, at der nedsættes en hurtigt arbejdende taskforce, der overvåger udviklingen på arbejdsmarkedet og koordinerer udviklingen af korte og effektive uddannelsesforløb målrettet teknologiudsatte brancher og brancher med ekstraordinære behov for omskoling som følge af COVID-19 krisen.

Den nedsatte taskforce skal primært udvikle korte forløb på videregående niveau, f.eks. tilrettelagt som fagspecifikke kurser eller som særskilte moduler. Samtidig for taskforcen også til opgave, at kortlægge behovet for nye moduler på akademi-, diplom-, eller masterniveau. Derfor er der behov for hurtige initiativer. Taskforcen nedsættes af regeringen med inddragelse af relevante ressortministerier.

Begrundelse

Den teknologiske udvikling har løbende betydning for udviklingen af arbejdsmarkedet, hvor nogle funktioner overflødiggøres af den teknologiske udvikling. Det betyder et øget behov for, at medarbejdere i bestemte brancher opkvalificeres eller omskoles til andre jobfunktioner. COVID-19 krisen forstærker denne tendens, hvor nogle brancher oplever markant tilbagegang, mens andre brancher blomstrer op. Derfor er der behov for at udvikle korte og effektive opkvalificeringsforløb til ledere og medarbejdere med videregående uddannelser.

Forslag 4

Videreudvikle voksenuddannelse.dk
og informér om mulighederne for
videregående efteruddannelse

Forslag 4

Den nye platform Voksenuddannelse.dk giver et overblik over samtlige voksen-, efter- og videreuddannelser.

I de seneste måneder har det også været muligt at finde enkelte online tilbud på de enkelte uddannelsesniveauer.

Lederne foreslår en professionalisering af portalen i forhold til at vise samtlige udbud af online voksen-, efter- og videreuddannelse på alle niveauer, herunder oplysning om regler for tilskud og afholdelse. Lederne forslår endvidere en landsdækkende kampagne målrettet virksomhederne og ansatte, der styrker kendskabet til portalen.

Begrundelse

Virksomheder og ansatte har i den turbulente tid under og efter COVID-19 krisen behov for en let tilgængelig information om muligheder for kompetenceudvikling med offentlig tilskud. Det gælder ikke mindst et stigende udbud af online udgaver af eksisterende efter- og videreuddannelser. Børne- og Undervisningsministeriet har ansvaret for at vedligeholde og udvikle platformen og sikre valide indberetninger fra uddannelsesinstitutionerne.

Forslag 5

Målret trepartsindsatsen til
konsekvenser af COVID-19 på
arbejdsmarkedet

Forslag 5

Lederne var i oktober 2017 med til at indgå trepartsaftalen om styrket og mere fleksibel voksen-, efter- og videreuddannelse. Af aftalen fremgår, at der hvert år i aftaleperioden (2018-2021) vil være en årlig statusdrøftelse mellem parterne. Dette statusmøde forventes afholdt i nærmeste fremtid.

Lederne foreslår, at der i forbindelse med denne statusdrøftelse lægges speciel vægt på de samfundsmæssige ændringer i forhold til økonomi, beskæftigelse, kompetenceudvikling mv. som følger af COVID-19. Målet er en afklaring af, om uforbrugte midler og de enkelte aftaler (f.eks. Omstillingsfonden) i aftalen kan målrette det akutte behov, der er på arbejdsmarkedet som følge af COVID-19 krisen.

Begrundelse

Implementering af trepartsaftalen om styrket og mere fleksibel voksen-, efter- og videreuddannelse er i fuld gang, og aftalen udløber ved udgangen af 2021. Det er vigtigt, at alle ordninger og midler målrettet nødvendig voksen-, efter- og videreuddannelse overvejes i forhold til justering, der kan afhjælpe virksomhedernes udfordringer som følge af COVID-19.

Forslag 6

Styrket opkvalificering af ledige skal
være målrettet virksomhedernes
behov

Forslag 6

Der bør iværksættes en styrket opkvalificeringsindsats af ledige i forbindelse med genåbningen af Danmark. Det er dog helt afgørende, at den bliver konkret og målrettet de behov, som virksomhederne har, når vi er på den anden side af genåbningen. Det er på nuværende tidspunkt svært at forudsige. Derfor er det vigtigt, at erhvervslivet inddrages.

Vejen tilbage til arbejdsmarkedet for de ledige bør desuden ikke alene ske via opkvalificering. Det er vigtigt at fastholde en bredde i indsatsen og de værktøjer, der skal anvendes. En styrket opkvalificeringsindsats må således ikke ske på bekostning af anvendelsen af ansættelse med løntilskud og virksomhedspraktik. Jobformidling og jobsøgning skal dog altid have første prioritet.

Der har tidligere været uforbrugte midler til opkvalificering af ledige. Senest blev der i november 2019 indgået aftale for i alt 102 mio. kr. blandt forligspartierne bag beskæftigelsesreformen (S, DF, V, RV og K) om seks initiativer, der i 2019 og 2020 skal opkvalificere arbejdsstyrken og sikre virksomhederne adgang til faglært arbejdskraft. Der bør derfor ses nærmere på, om der blandt andet fra den aftale er uforbrugte midler – som følge af COVID-19 krisen – der kan indgå i finansieringen af en styrket opkvalificeringsindsats.

Begrundelse

En styrket opkvalificeringsindsats efter COVID-19 krisen skal være konkret og målrettet behovene på arbejdsmarkedet. For mange ledige er opkvalificering ikke vejen tilbage til arbejdsmarkedet, men først og fremmest at få foden inden for hos virksomhederne gennem jobformidling samt løntilskudsansættelser og virksomhedspraktik.

Forslag 7

Der udvikles et særligt redskab
for kompetenceafklaring målrettet
jobfunktioner

Forslag 7

Realkompetencevurdering er i dag målrettet uddannelse i form af adgang til uddannelse eller afkortning af forløb.

Fremadrettet bør der udvikles et RKV værktøj, der har fokus på kompetenceafklaring målrettet konkrete jobfunktioner. I første omgang foreslår Lederne at udvikle et kompetenceafklaringsværktøj, der målrettes beskæftigede seniorer, som er blevet opsagt under COVID-19 krisen, samt øvrige ledige seniorer.

Begrundelse

Langt de fleste seniorer har gennem et langt arbejdsliv oparbejdet stærke erhvervskompetencer og joberfaring. For mange af dem er det vigtigt at få papir på de kompetencer, de har opnået. En jobrettet realkompetencevurdering skal gøre det muligt for den beskæftigede at få hjælp til et sporskifte og for den ledige og jobcentret at målrette den aktive indsats.

Forslag 8

Afskaf gebyr for
realkompetencevurdering for ledige
og beskæftigede

Forslag 8

Lederne foreslår at gebyr for realkompetencevurdering afskaffes for både ledige og beskæftigede frem til januar 2021.

Begrundelse

For både beskæftigede og ledige kan en god realkompetencevurdering både være en genvej til uddannelse og en afklaring af behov og kompetencer. Derfor bør gebyret for realkompetencevurderinger midlertidig suspenderes i 2020 for at understøtte brugen af RKV.

Forslag 9

Jobkvalificeringsordningen forbedres

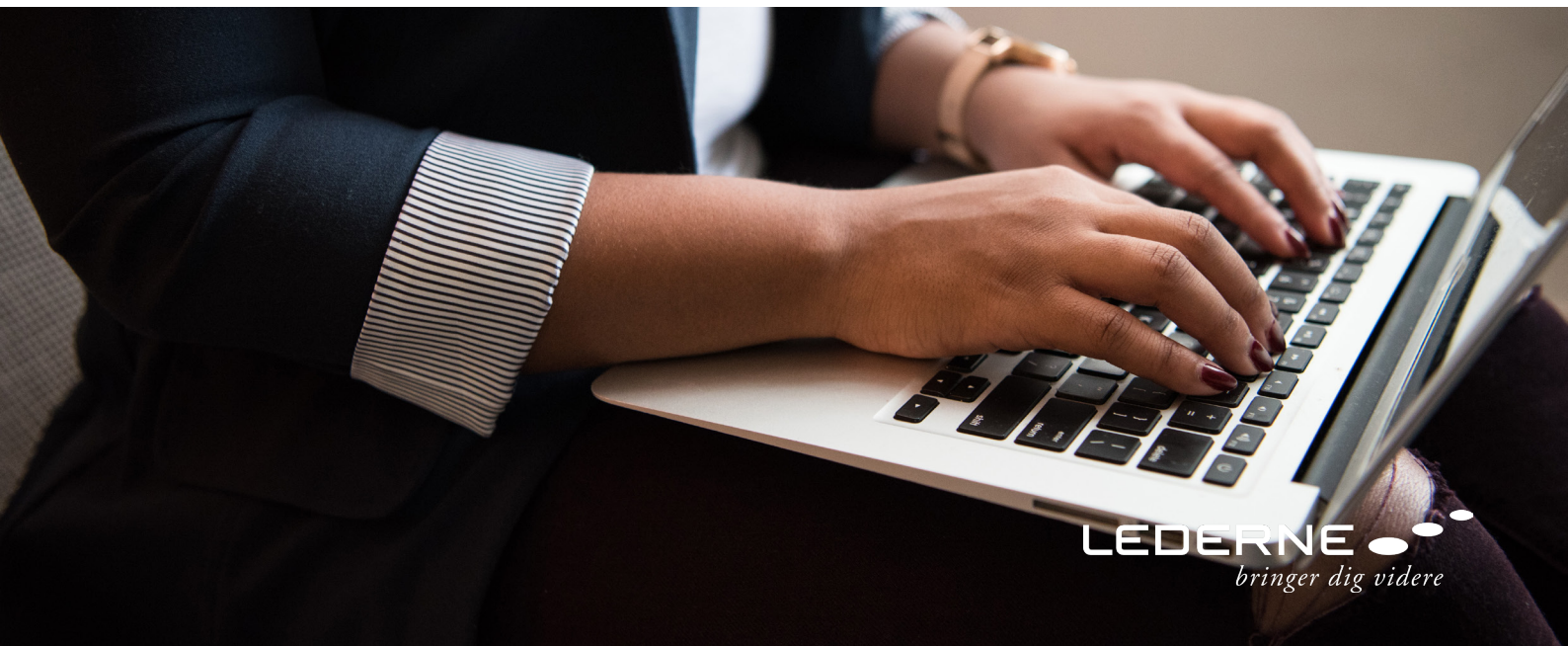
Forslag 9

Mulighederne for at få tilskud til opkvalificering i forbindelse med en konkret ordinær ansættelse forbedres for forsikrede ledige og jobparate kontanthjælpsmodtagere i en overgangsperiode på op til et år.

Det nuværende krav om 12 måneders forudgående ledighed nedsættes til seks måneders ledighed for alle ledige. For personer, der har særlig risiko for langtidsledighed og for ledige seniorer, nedsættes kravet fra seks måneders ledighed til tre måneders ledighed.

Begrundelse

Jobkvalificeringsordningen er en af mest jobrettede opkvalificeringsmuligheder i beskæftigelsesindsatsen. I en tid, hvor flere ledige risikerer langtidsledighed, og virksomhederne er presede på økonomien, er der behov for at forbedre ordningen, således at ledighedskravet lempes. Det gælder særligt for ledige, der risikerer langtidsledighed samt seniorer. Samtidig vil det betyde en styrkelse af mulighederne for brancheskift målrettet områder med rekrutteringsproblemer.

Forslag 10

Forbedring af
voksenlærlingeordningen for faglærte
ledige

Forslag 10

Faglærte ledige skal have mulighed for at blive omfattet af tilskud efter voksenlærlingeordningen efter tre måneders ledighed frem for som nu efter seks måneders ledighed inden for områder, hvor der er mangel på arbejdskraft.

Begrundelse

Når det gælder ledige faglærte er der først mulighed for at få tilskud efter voksenlærlingeordningen, når pågældende har været ledig i seks måneder, medmindre man har en forældet uddannelse. En fremrykning til efter tre måneders ledighed vil forbedre mulighederne for, at flere ledige faglærte kan blive omfattet af voksenlærlingeordningen. Det er en betingelse, at det er inden for områder, hvor der er mangel på arbejdskraft.

